

Nastává čas letních sezonních prací. Jaké daně a kdy brigádníci odvádějí?

14. 6. 2017 | Zdroj: BusinessInfo.cz

Čeští studenti zlenivěli a jejich zájem o letní brigády klesá. Přesto možnost přivýdělku ke studiu stále láká tisíce mladých lidí. Přečtěte si, jak a kdy musejí brigádníci přiznávat a platit daně, případně jaké mohou využít daňové slevy.

Jaké daně lidé na brigádách zaplatí, záleží na tom, na jakou smlouvu pracují a jak vysokou hrubou mzdu či odměnu mají.

Studenti nejsou nijak limitováni, mohou mít libovolný příjem, ať už pracují na dohodu nebo standardní pracovní smlouvu.

Brigády ale nejsou jen záležitostí mladých lidí. O letní přivýdělek se stále více zajímají také senioři a do letošního roku byly oblíbené i mezi nezaměstnanými evidovanými na úřadech práce.

Nezaměstnaní mají od letoška smůlu

Lidé bez práce (včetně žen na mateřské dovolené) budou ovšem od letošního roku znevýhodněni. Těm, kteří jsou v evidenci Úřadu práce ČR, totiž v létě 2017 končí možnost měsíčního přivýdělku na dohodu o provedení práce (ve výši poloviny minimální mzdy, tedy do 5500 korun měsíčně).

Tuto výhodu jim sebrala vláda a zákonodárci. Cílem změny je podle ministryně práce a sociálních věcí Michaely Marksové Tominové motivovat nezaměstnané, aby si hledali trvalou práci, a zabránit zneužívání systému.

Šlo přitom o velmi oblíbený bonus. V průběhu dubna si v Česku takto přivydělávalo přibližně 42 tisíc z celkových 327 tisíc uchazečů o zaměstnání.

Co je nejvýhodnější?

Brigády většinou fungují na bázi dohod mimo pracovní poměr.

„Konkrétně se jedná o dohodu o provedení práce a dohodu o pracovní činnosti, které jsou koncipovány právě pro krátkodobá zaměstnání. Obě je nutné rozlišovat, protože pracují s odlišnými podmínkami. Po jejich správném splnění mohou pracovníci čerpat řadu výhod,“ uvádí ředitel projektu pracovních příležitostí Robeeto Stanislav Koukal.

Při krátkodobé brigádě s měsíční mzdou do 10 tisíc korun je pro studenty nejvýhodnější dohoda o provedení práce (DPP).

„Smlouva je omezena 300 hodinami za kalendářní rok u jednoho zaměstnavatele. Pokud je ale měsíční odměna do 10 tisíc korun, je tato dohoda výhodná pro obě strany,“ říká daňová

poradkyně společnosti TaxVision Blanka Štarmanová. Uzavře-li student se zaměstnavatelem DPP, nemusí totiž odvádět státu zdravotní ani sociální pojištění.

Méně výhodná je dohoda o pracovní činnosti (DPČ), která na rozdíl od DPP není výrazněji omezena počtem hodin. U těchto smluv ovšem pojištění pracující studenti platit v drtivé většině musí.

Výjimka nastává jen v případě, že je jejich výdělek nižší než 2,5 tisíce korun. Pak z odměny sociální a zdravotní pojištění neodvádějí, a státu je naplatí ani zaměstnavatel. Podmínkou DPČ je práce na dobu nejdéle 52 týdnů s maximálním rozsahem 20 hodin týdně.

V případě obou dohod lze uplatnit tradiční daňovou slevu na poplatníka a případnou slevu na studenta.

Daňové přiznání. Ano či ne?

Daňové přiznání mají povinnost odevzdat na berní úřad jen ti studenti, kteří pracují pro více zaměstnavatelů současně.

Před nástupem do práce může brigádník podepsat prohlášení k dani poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti – tedy takzvaný růžový papír. V takovém případě daňové přiznání podává a daň platí v každém případě. V daném měsíci ovšem nesmí totéž prohlášení podepsat u jiného zaměstnavatele.

„Brigádník pak dostane od zaměstnavatele potvrzení o příjmech ze závislé činnosti, nebo si jej vyžádá,“ říká Blanka Štarmanová. To pak předloží finančnímu úřadu kvůli výpočtu daně.

Jestliže růžový papír nepodepíše, dostane na ruku méně peněz, protože za něj odvede daň z příjmu (15 %) zaměstnavatel. Student také může po skončení kalendářního roku požádat firmu, pro níž pracoval, o roční zúčtování, ale opět jen v případě, že nepracuje pro více firem najednou.

Část nebo celou zaplacenou zálohovou daň (podle slev, na které má nárok) mu poté firma vrátí. Nevrací jen takzvanou [srážkovou daň](#), jež se uplatňuje na příjmy do 10 tisíc korun.

I srážkovou daň ale může dostat brigádník zpět, i když ne od zaměstnavatele - a to právě v případě, že přiznání podá. Vyměřenou daň mu doplatí stát, a ještě studentům ve většině případů vznikne přeplatek vzhledem k daňovým slevám, které mohou uplatnit (viz níže).

Sezónní práce v zahraničí

Pracovní podmínky zahraničních brigád se odvíjí od konkrétní země a práce, kterou tam budete vykonávat. Ve většině zemí EU můžete krátkodobě pracovat bez pracovního povolení i povolení k pobytu, což jinde ve světě, například v USA či Austrálii, nepůjde.

„Odlíšnosti panují i v oblastech pojištění a daní. Obecně platí, že při odjezdu za prací do zemí EU se musíte odhlásit ze systému českého zdravotního pojištění a po návratu se opět přihlásit,“ upozorňuje Dana Trezziová z poradenské společnosti BDO. „V případě, že jedete mimo EU, avšak jen na dobu maximálně půl roku, zůstáváte českým pojištěncem,“ doplňuje.

Rozdíly vznikají i ohledně sociálního pojištění. Výhodu mají studenti, kteří sociální pojištění neplatí a nemusí tedy ani svůj pracovní odjezd do zahraničí složitě řešit. V rámci EU platí evropská koordinační pravidla pro účely sociálního zabezpečení, která určují, do kterého systému sociálního zabezpečení se z příjmu bude platit pojistné. Obvykle se platí do systému toho státu, kde je práce vykonávána.

Co se týče daně z příjmu, máte povinnost přiznat veškeré své příjmy, to znamená i ty zahraniční. Česká republika má však s řadou zemí smlouvu, která zamezuje dvojímu zdanění jednoho výdělků. Doporučujeme tedy ještě před samotným odjezdem podívat se do seznamu těchto zemí, který lze najít na webu Ministerstva financí ČR.

Zdroj: BDO

Slevy pro studenty a další výhody

„Každý poplatník daně z příjmů může uplatnit základní daňovou slevu, která činí 24 840 korun za rok, za měsíc tedy 2 070 korun. Specifickou skupinu tvoří studenti, kteří kromě slevy na poplatníka mají nárok na slevu na studenta. V praxi jim tak často vychází nulová daň a ve výsledku tedy dostanou částku, kterou si skutečně vydělali,“ uvádí Dana Trezziová z poradenské společnosti BDO.

Studenti si mohou odečíst z daně až 4 020 korun za rok, to jest 335 korun měsíčně. Tento bonus zůstává i letos stejný jako ve třech předchozích letech. Nárok na slevu mají mladí lidé do 26 let, případně až do 28 roku věku, pokud studují v denním studiu v doktorském programu.

„Při práci pro více zaměstnavatelů je možné uplatnit slevu pouze jednou. Slevu na studenta je možné uplatnit i při práci na dohodu. Vždy je ovšem potřeba doručit mzdové účetní potvrzení od školy,“ upozorňuje daňový expert Petr Gola.

Studenti jsou v tomto případě značně zvýhodněni a ti, kteří podepsali u zaměstnavatele prohlášení k dani, neplatí díky slevám nic až do hrubé měsíční mzdy či odměny ve výši 11 900 korun (viz tabulku)

Výpočet daně z příjmu	
Hrubá měsíční mzda či odměna	11 900 Kč
Superhrubá mzda (zaokrouhlena na sta nahoru)	16 000 Kč (11 900 x 1,34)
Daň z příjmu bez slev	2 400 Kč (16 000 x 15 %)
Sleva na poplatníka	2 070 Kč
Sleva na studenta	335 Kč
Daň z příjmu	0 Kč (2 400 – 2 405)

Slevu na poplatníka uplatní i senioři

O letní práce roste zájem i mezi seniory. A kdy se jejich příjem daní?

„Důchodci nemají žádné zvláštní postavení, pokud se týká podávání daňových přiznání a zdanění jejich výdělků. Jejich činnost se z hlediska sociálního a zdravotního pojištění považuje za vedlejší činnost. Pokud bude práce vykonávána na základě živnostenského listu, podléhá tento příjem zdanění i odvodu sociálního a zdravotního pojištění,“ doplňuje Blanka Štarmanová.

V takovém případě mají penzisté nárok i na slevu na poplatníka ve výši 2 070 korun měsíčně.

Pokud důchodce vykoná takzvanou příležitostnou činnost, například jednorázovou výpomoc v sousedství, pak je příjem osvobozen od daně z příjmů, jestliže nepřesáhne hranici 30 tisíc korun za rok. Z takového příjmu se neodvádí ani sociální a zdravotní pojištění.

Jakub Procházka